

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Neurankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.
Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:
Din p
Pri 1 x objavi 1/1 str. 600.—
" " " 1/2 " 300.—
" " " 1/4 " 150.—
" " " 1/8 " 75.—
" " " 1/16 " 37.50

VII. letnik.

V Ljubljani, dne 15. maja 1924.

Štev. 10.

J. Zdravec:

Vajeniške preskušnje in razstave.

Kakor mora biti ljudska šola s starši in domom v stalnem kontaktu, tako bi morali biti tudi obrtniki z obrtnonadaljevalno šolo v ozki zvezi in medsebojni pomoči.

Naši obrtniki bi se morali zavedati neprecenljivih uspehov teh šol v korist svojega podmladka ter bi morali poleg temeljite in vsestranske praktične izobrazbe skrbeti za to, da se dvigne teoretično znanje vajencev, ker je to ne samo za nje same koristno, temveč pride tudi v prid vsemu obrtništvu.

V spodbudo veselja do naobrazbe in v zanimanju za ohranitev obrtnostanovskega ponosa ter v povzdigo ugodnejšega pojmovanja vrednosti obrtnonadaljevalnih šol ter obrtnega stanu vobče priporočam s sledečimi vrsticami, da se ob koncu šolskega leta prireajo *javne preskušnje*, združene z (četudi majhnimi) razstavami vajeniških del.

Javne preskušnje naj bi imele namen, predočiti mojstrom, staršem, učencem ter prijateljem obrtništva uspeh obrtnonadaljevalnih šol v različnih predmetih na ustni način ter z izložbo od vajencev izgotovljenih pismenih predmetov.

V razstavi vajeniških del pa naj bi se razstavili predmeti, ki so jih izgotovili vajenci v delavnicah svojih učnih mojstrov. Take razstave morejo ugodno vplivati na vajence, ki se trudijo, da kolikor mogoče dovršeno izgotovijo za razstavo namenjene predmete.

Ker so dobra vajeniška dela tudi nekaka reklama za obrtnika samega, ni dvoma, da se bo tudi mojster potrudil za dobro praktično naobrazbo svojih učencev. Da tudi našim širšim krogom ne sme manjkati zanimanja za take razstave, je jasno.

Podpreti jih morajo z nasvetom, z obiskom, darili in izkazati s tem našemu rokodelstvu ljubezen in spoštovanje.

Krajevne vajeniške preskušnje in razstave vajeniških del se ponavadi izvrše na tak način, da se najprej sestavi odbor za prireditve razstave.

Ta odbor naj sestoji iz zastopnika učiteljstva obrtnonadaljevalne šole, iz zastopnika Trgovske in obrtniške zbornice, iz zastopnikov obrtnih zadrug ter obrtnih društev ter končno še iz zastopnika občine, odnosno krajevnega šolskega odbora.

Odborniki si volijo izmed sebe funkcionarje, katerih delovanje je brezplačno.

Odbor določi v sporazumu z učiteljstvom za preskušnjo vajencev ter razstavo vajeniških del prostor in čas. Kot najbolj priporočljiv čas se mi zdi konec obrtnošolskega leta, odnosno mesec maj.

Odbor skrbi tudi za primerna darila, s katerimi se odlikujejo vajeniška dela ter za to, da se vajenci pravočasno obvestijo o razstavi ter da se jim pri njihovih mojstrih omogoči izvršitev za razstavo namenjenih del.

K razstavi naj se pripuščajo le taki vajenci, ki so vsaj prvo leto svoje učne dobe dopolnili, ter le oni pomočniki, ki so v dotičnem letu dokončali svojo učno dobo.

Vajeniška dela naj bodo izgotovljena *od vajencev samih, brez tuje pomoči*, ker bi drugače predmeti diskreditirali razstavo.

Od nevajencev predloženi predmeti bi se morali vrniti. Priporočati je tudi, da vajenec priloži predmetu popis o načinu izgotovitve, o porabi snovi, k predmetu spadajoče risbe in če mogoče — kalkulacije.

Vsak predmet naj nosi na lični tablici ime razstavljalca z označbo učnega mojstra in učnega leta.

Odbor naj za presojo razstavnih predmetov izvoli poseben odsek, recimo presojevalno komisijo iz teoretikov in praktikov.

Ta komisija naj svoj posel opravi pred ali pa neposredno za otvoritvijo razstave s tem, da označi predmete, ki jih je smatrati za izborna (I.), za prav dobra (II.) in dobra dela (III.). Pri določitvi nagrad je jemati v ozir tudi obnašanje in napredek učencev v šoli ter dovršeno učno dobo.

Vajenci naj se nagovorijo, razloži naj se jim pomen njihovega stanu ter naloge rokodelstva s stališča države in naroda.

Vstopnina naj se pri takih prireditvah opusti, ker je itak po zakonu dovoljeno, da financirajo te vrste prireditve obrtne zadruge, odnosno obrtna društva.

Čim bolj se razstavljeni vajeniški predmeti in šolska dela dopolnjujejo, tem večji uspehi imajo te vrste razstave in tem bolj se bo pouk na naših obrtnonadaljevalnih šolah mogel uspešneje prilagoditi praktičnim potrebam obrtništva.

Občni zbor Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug v Mariboru.

V nedeljo dne 4. maja se je vršil v Mariboru občni zbor „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug v Celju“. Zbor je otvoril ob 10. uri dopoldne načelnik zveze g. Ivan Rebek iz Celja ter pozdravil velikega župana g. dr. Ploja, župana g. Grčarja, načelnika Zveze obrt-

nih zadrug v Ljubljani g. Eng. Franchettija in vse delegate. Veliki župan g. dr. Ploj je pozdravil zborovalce ter naglašal važnost obrtništva za državo, zato pa se mora tudi država ozirati na obrtništvo. G. Grčar je pozdravil zbor ter mu želel obilo uspeha, istaklo načelnik obrtnih zadrug v Ljubljani, ki je želel, da bi bilo med obrtniki ljubljanske in mariborske oblasti tudi po definitivni delitvi razmerje prijateljsko in solidarno. Načelnik g. Rebek je v kratkih besedah očrtal delovanje zveze, nakar je združni komisar, g. Založnik, podal tajniško in blagajniško poročilo. Zadnji občni zbor se je vršil 9. julija 1921. v Slovenski Bistrici. Zveza je nastopala za obrtniške interese tako pri raznih oblastih kakor tudi na shodih in anketah. V zvezi je včlanjenih 34 zadrug in šteje 8387 članov. Iz blagajniškega poročila sledi, da je imela zveza 13.496'03 Din dohodkov in 11.332'23 Din izdatkov, tako da znaša prebitok 2163'80 Din. Večino dohodkov so znašale izredne podpore denarnih zavodov, privatnikov itd. Na predlog g. Zadravca je bil nato podeljen odboru absolutorij. Proračun za leto 1924. znaša 32.000 Din. Kritje tega proračuna naj bi se dobilo s tem, da se zviša pristojbina posameznih članov od 1 na 10 Din letno. Proračun je bil sprejet. Pri spremembi pravil se je sklenilo, da se imenuje zveza odslej: «Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru». Mnogo se je razpravljalo tudi o mojstrski preizkušnji. Zveza naj bi zaprosila za dovoljenje izvrševanja mojstrskih preizkušenj. Brez te preizkušnje ne bi nihče mogel ali smel imeti vajencev. Taksa za preizkušnjo naj bi znašala 100 Din. Pri reorganizaciji obrtnih zadrug, oziroma vprašanju, ali naj se zadruga grupirajo strogo po strokah, ali naj ostane pri kolektivnih zadrugah, se je razvila jako živahna debata. G. načelnik Franchetti je naglašal potrebo, da ostanejo strokovne zadruga, ki štejejo v vsej Sloveniji manj kot 200 članov, skupne.

V zvezin odbor so bili izvoljeni: za načelnika g. Fr. Bureš, urar (Maribor); za podnačelnika g. Fran Strupi (Celje); za tajnika g. Stanjko (Maribor); za blagajnika g. Kurmerc (Maribor); za odbornike pa gg.: Lorber, slikar v Mariboru, Podgraški, kovač v Slovenski Bistrici; za namestnika gg.: Kovačič in Spas star. Iz Celja so bili izvoljeni gg.: Strupi, sedlar, in Stanjšek, klepar, v odbor, Dolžan, klepar, pa za namestnika. Iz Ljutomera: v odbor g. Horvat, slikar, in za namestnika g. Jančur. Iz Murske Sobote: v odbor g. Dečko iz Beltinc. Iz Slovenjgradca: v odbor g. Volk iz Šoštanja in za namestnika g. Zelič iz Šoštanja. Iz Ptuja: v odbor gg. Zajček iz Ptuja in g. Zdravec iz Središča, za namestnika pa g. Mosten iz Ormoža. Za revizorja sta bila izvoljena gg. Gjurin in Lešnik iz Maribora.

G. Rebek je nato predlagal sprejem resolucije, ki naj se odpošlje vladi in v kateri se pozivljajo poslanci in vlada, da se še pred razpustom skupščine sprejme nov carinski zakon, ki naj zaščiti obrtništvo pred uvozom predmetov, ki se izdelujejo pri nas v zadostni meri. Če bi skupščina tega absolutno ne mogla storiti, naj to stori eventualna volilna vlada sama. Resolucija je bila soglasno sprejeta.

G. Zdravec je končno orisal historijat zveze ter velike zasluge, katere si je pridobil za zvezo in za obrtništvo sploh zvezni načelnik g. Rebek. Zborovalci naj mu ob njegovi desetletnici dela v organizaciji in ob odstopu iz načelstva zakličejo: «Bog ga živi!» Na te besede je zagrmel mogočen «Živio», na kar je načelnik zaključil lepo uspeli občni zbor.

Razstava obrtno-nadaljevalne šole v Celju.

Z zanimanjem so v nedeljo dne 27. aprila 1924. obiskovalci te razstave pregledovali risarske in pisane izdelke učencev in učenk. Na deškem oddelku so bile napolnjene stene prostorne risalnice s skrbno izdelanimi risbami. Človek se v resnici čudi, da je mogoče v razmeroma res kratkem času toliko doseči z učenici, ki imajo najrazličnejšo in dostikrat pač zelo pomanjkljivo predizobrazbo. Smoteno se navaja v prvih razredih začetkoma neokretna vajenčeva roka, da lahko v zaključnem razredu prične in tako dovrši različne, pač že težke načrte bodisi za ta ali oni obrt. Ker so v razredih učenici raznih obrtov in se je pri pouku ozirati na posameznike, zidarje, tesarje, sedlarje itd., je za učitelja delo tem težje. Pismeni izdelki iz računstva in obrtnega spisa kažejo, kako se učenici na praktičnih podatkih navajajo v poznejše samostojno poslovanje. — Na dekliškem oddelku so bila razstavljena dela deljena po razredih. V pismenih izdelkih, tako v obrtnem spisu kakor v računstvu, se je kazalo smoteno delo učiteljic in lep napredek učenk. V drugem razredu so pričali snažno in vestno pisani izdelki, da učenke z razumevanjem in veseljem sledijo pouku. Zanimivo je bilo poslušati vajenko, ki je uslužno tolmačila razne naloge v zvezkih in kroje. Mnogo so risale: od preprostega telesnega perila vse do najmodernejšega krila, 'jope in plašča. Narisano so v drugem razredu tudi krojile iz papirja. Dobra vaja, ki nazorno pokaže učenki izrezano obliko. — Lahko so veseli uspehov učiteljic, prav posebno pa še učenk. Toda mladina bo šele pri poznejši praktični uporabi pridobljenega znanja uvidela, kolike važnosti je za vajenca ali vajenko obrtna šola in nje poseganje.

Barvanje fasad.

(Pritožba Zadruga zidarskih mojstrov proti sobnim slikarjem.)

Strokovna zadruga zidarskih mojstrov Slovenije v Ljubljani je prosila ljubljanski magistrat odpomoči proti temu, da se izvršuje barvanje fasad po sobnih slikarjih, češ, da slednji k izvrševanju tozadevnih poslov niso upravičeni.

V tej zadevi je izšla pred kratkim v našem listu izjava naše Trgovske in obrtniške zbornice. Pravkar pa je izdalo ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, končno načelno določbo z dne 22. februarja 1924., št. 836/24, ki se v glavnem krije s stališčem zbornice in ki jo zaradi zanimivosti tega vprašanja priobčujemo v sledečem:

Na podstavi določil § 36./2. p. r. se z ozirom na to po zaslišanju Trgovske in obrtniške zbornice ter Zadruga sobo- in črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani odloča, da spada barvanje fasad v izključen delokrog obrta sobnih slikarjev.

Zadruga zidarskih mojstrov utemeljuje svoje stališče s tem, da sobni slikarji ne posedujejo sposobnosti za postavljanje odrov, potrebnih pri barvanju fasad eno- in večnadstropnih hiš, iz česar se mora sklepati, da sobnim slikarjem ne odreka pravice do izvrševanja predmetnih del na fasadah pritličnih stavb. Že s tem pa je podana neutemeljenost predmetne pritožbe, ker je obrtnim predpisom vsako kate-

goriziranje v gotov obrt spadajočih poslov po gornjemu enakih ali drugih podobnih kriterijih iz povsem naravnih razlogov nepoznano, ker bi vedlo do nezmiselnih posledic in zaključkov. Ako naj bo namreč za opredelitev konkretnih obrtnih poslov, za katerih izvršitev je potrebna postavitev odra, merodajna okolnost, kdo je v to sposoben, oziroma upravičen, bi se moralo odrekati n. pr. kleparjem pravico do izvršitve krovskih del na cerkvenih stolpih ter jih pridržati bodisi zidarjem ali pa tesarjem.

Pritožba pa je neutemeljena tudi v slučaju, da zadruga sobnim slikarjem ne priznava pravice do barvanja fasad pritličnih hiš. Nikakršnega povoda namreč ni postavljati v tem oziru razliko med fasado, t. j. zunanjo, oziroma pročelno steno stavbe, in njenimi notranjimi stenami, ker gre v obeh primerih za bistveno iste posle, t. j. za barvanje. Razlika bi obstojala kvečjemu v oziru obrtne tehnike, kar pa je za vprašanje opredelitve v poštev prihajajočih poslov zopet brez vsakršnega pomena. Ravno tako v slednje rečenem oziru ne more prihajati v poštev okolnost, da zidarji morebiti posedujejo za barvanje fasad potrebno sposobnost ter da morebiti vrše tozadevne posle.

Glasom vsega navedenega spada torej barvanje fasad v izključen delokrog sobnih slikarjev, ter bi bilo nasprotno zidarskim mojstrom po dosednji praksi priznati pravico do barvanja le v onih primerih, ako gre za izvršitev enostavnega barvanja manjših delov fasade, potrebnega vsled malenkostnega popravila fasadnega ometa.

Preizkuševalni red obrtnooblastvene preizkuševalne komisije za pomočnike v Ljubljani.

Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, je pravkar odobrilo izpremembo preizkuševalnega reda komisije za preizkušnje pomagalcev, osnovane od mestnega magistrata kot obrtnega oblastva v Ljubljani. Ker ta institucija obrtniškim krogom ni dovolj znana, priobčujemo podrobne določbe v sledečem:

§ 1.

Ta preizkuševalna komisija se v zmislu §§ 104. b in 104. c obrtnega reda osnuje za preizkušnjo pomagalcev rokodelskih obrtov v deželnem stolnem mestu Ljubljani.

Okrajna glavarstva: Krško, Kranj, Ljubljana okolica, Litija, Logatec, Radovljica, Novo mesto, Kamnik in Črnomelj so se pridružila v analognem zmislu § 104. b, odstavek 3., obrtnega reda za svoje okraje tej preizkuševalni komisiji, do morebitne ustanovitve lastnih oblastvenih preizkuševalnih komisij.

Obrtnooblastvena preizkuševalna komisija v Ljubljani je določena za:

1.) vajence, ki so se izučili v kakem tovarniškem obratu ali pa pri gospodarju, ki ne pripada nobeni zadrugi, ali v zavodu, navedenem v § 14. b, odstavku 2., obrtnega reda;

2.) pomočnike, kateri delajo ali v tovarniškem obratu ali pri gospodarju, ki ne pripada nobeni zadrugi, ali v zavodu, navedenem v § 14. b, odstavku 2., obrtnega reda;

3.) one vajence, ki pripadajo zadrugi, katera ne poskrbi, kar ji je nakazano v § 104. b, odstavku 1. in 3., obrtnega reda glede vršitve preizkušenj za pomagalca (§ 104. d, odstavek 4., obrtnega reda).

§ 2.

Ta preizkuševalna komisija je po zaslišanju Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani osnovana od obrtnega oblastva in obstoji iz predsednika ali njegovega namestnika in dveh prisednikov. Predsednik in namestnik se imenujeta za dobo treh let.

Od prisednikov se imenuje en član izmed pomagalcev, ki delajo že najmanj štiri leta v obrtu, ostali prisedniki pa se imenujejo izmed obrtnikov, ki že najmanj tri leta samostojno izvršujejo svoj obrt, ali izmed delovodij, ki so v tej lastnosti tri leta v tovarniških obratih ali zavodih, navedenih v § 14. b, odstavku 2., obrtnega reda in k temu pripadajoči, pri pomožnih napravah nastavljeni in imajo sposobnostni dokaz za dotični rokodelski obrt. Prisednike določa predsednik preizkuševalne komisije od slučaja do slučaja po imeniku, katerega za tri leta sestavi obrtno oblastvo po zaslišanju Trgovske in obrtniške zbornice.

Po preteku poslovne dobe je dopustno zopetno imenovanje.

Pri sestavi imenikov za prisednike se je primerno ozirati na vse posamezne vrste rokodelskih obrtov, za katere so predpisani posebni dokazi sposobnosti.

V teh imenikih se morajo posebej vpisati obrtniki in pomagalci (pomočniki), in sicer ločeno po posameznih obrtih.

Preizkuševalna komisija je sklepčna, ako so navzoči predsednik ali njegov namestnik in po en prisednik iz kroga obrtnikov in pomagalcev.

§ 3.

Kolka prosto prošnjo za pripustitev k preizkušnji je predložiti preizkuševalni komisiji. Lastnoročno pisani prošnji je priložiti:

1.) učno izpričevalo učnega gospodarja, oziroma učna izpričevala;

2.) ako je bil izpraševanec dolžan obiskovati nadaljevalne šole, šolska izpričevala;

3.) ako je izpraševanec že kot pomagač služboval, delavsko, oziroma delavska izpričevala.

Vsak izpraševanec mora pred izkušnjo plačati Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani pristojbino v znesku šestdesetih dinarjev.

Pristojbina za preizkušnjo se povrne izpraševancu le tedaj, ako ta najmanj tri dni pred preizkušnjo odstopi ali se ga k preizkušnji ne pripusti.

Vajence, ki so sami ali katerih starši so ubožni, more Trgovska in obrtniška zbornica oprostiti plačila pristojbine za preizkušnjo, ako njih zakoniti zastopniki zato prosijo in prilože ubožno izpričevalo.

§ 5.

O pripustitvi prosilca k preizkušnji odloča predsednik izpraševalne komisije. Ako se prošnja za pripustitev k preizkušnji odkloni, ima prosilec pravico, pritožiti se pri obrtnem oblastvu I. stopnje.

§ 6.

Roke za preizkušnje določa predsednik preizkuševalne komisije, ki hkratu imenuje prisednike po potrebi. Pri določitvi rokov se je ozirati na to, da vsakemu izpraševancu ostane potreben čas za izvršitev pomagalkega dela. Bližnji sorodniki, varuh, učni gospodar ali delodajalec izpraševanca ne smejo biti člani preizkuševalne komisije.

Vsak izpraševalni dan je praviloma le deset izpraševancev prepustiti k preizkušnji. Preizkušnje se morajo tako urediti, da je vsak izpraševanec v enem dnevu opravljen.

Predsednik izpraševalne komisije povabi prisednike komisije in izpraševance za določeni rok, on odredi hkratu, kar je potrebno glede pomagalskega dela, in sicer tako glede kraja in časa izgotovitve, kakor glede oddaje.

Prisedniki obljubijo od primera do primera predsedniku, odnosno njegovemu namestniku pred pričetkom preizkušnje, vestno in nepristransko izvrševati svoje dolžnosti s tem, da mu sežejo v roko. Enako obljubo morajo storiti predsednik in njegovi namestniki ob imenovanju za vso dobo njegovega poslovanja obrtnemu oblastvu.

(Konec prihodnjič.)

Občni zbor Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

(Nadaljevanje.)

Zvezni tajnik gosp. I. Kaiser je poročal nato o socialnopolitičnem in gospodarskem položaju obrtništva in izvajal:

«Ko smo stopili ob prevratu v osvobodeno domovino, v združeno kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, se nam je zazdelo, kot bi stopili v nov svet. S svežimi močmi so se oprijeli gospodarski krogi dela, da ublažijo krute posledice svetovne vojne, da popravijo, kar je uničila vojna furija; s podvojenimi močmi so gradili temelj novi domovini. V najrazburkanejših časih so dobili naši gospodarski krogi nalogo, da ustvarijo močno, zdravo in napredka zmožno gospodarstvo, ki naj zasigura novoporajajoči se državi vpliv in ugled v zunanjem svetu. Z brzimi koraki se je razvijala naša industrija in napredoval je naš obrt.

Najrazličnejši pa so vzroki, ki so prizadeli našim gospodarskim krogom in našemu obrtu pretresljaje, ki so porazujoče vplivali na razvoj našega gospodarstva. In če pogledamo danes širom države in čujemo glasove, ki prihajajo iz naših obrtniških, trgovskih in industrijskih vrst, tedaj dobimo sliko občega nezadovoljstva. Pritožuje se obrtnik, tovarnar, trgovec, pritožuje se uradnik, delavec in kmet. Najvažnejše za nas pa je, da poiščemo najvažnejše vzroke, ki utemeljujejo pritožbe našega obrtništva.

Obrt stoji, vsestransko vlada pomanjkanje dela; nahajamo se v krizi, katere konec in posledice ne moremo predvideti. Ko je Narodna banka kategorično izjavila, da ne emitira več novih novčanic, so se pokazale posledice tega sklepa v obliki velikega pomanjkanja gotovine, znižanja in omejitve kreditov, kar je povzročilo velike pretresljaje v vsem našem gospodarskem življenju. Omejitev kreditov je vplivala tudi na obrt jako uničujoče in radi pomanjkanja kreditov se obrt ne le ne more razvijati, temveč trpi pri tem tudi njega dosedanji razvoj.

Kljub požrtvovalnemu delu in energiji gospodarskih korporacij naše gospodarstvo prehaja iz krize v krizo. Ne moremo pa se temu čuditi, če pomislimo, da preko gospodarskih krogov stopajo vlade in neštete oblasti, ki s svojo odločilno močjo mnogokrat gazijo najprimitivnejše pravice in zahteve pridobitnih vrst. Ne smemo se čuditi, če je glas obrtništva kakor glas vpijočega v puščavi, kajti merodajni faktorji nimajo dovolj zmisla za težnje in za razvoj obrta in

obče gospodarstva; saj ne moremo zatajiti, da rešujemo državo z diplomatičnimi pakti, da pričakujemo, da nam bodo prinesle ugled v tujini politične krize. Država mora graditi svoj temelj na zdravem gospodarstvu in prva njena naloga bi morala biti, da kar najbolj podpre gospodarske kroge. Vidimo pa, da vlada izdaja zakone, ki se tičejo n.pr. obrta brez sodelovanja prizadetih obrtniških korporacij. Stopila je v veljavo cela vrsta zakonov, ki obremenjujejo obrtnika, ki škodujejo razvoju obrta, a obrtniku se ni dala prilika, da bi povedal, preden je stopil zakon v veljavo, svoje mnenje, da bi mogel zagovarjati svoje interese. Zakoni stopajo v veljavo brez sodelovanja obrtnika in kljub temu, da so morda v njegovo škodo, je prisiljen, da jih spoštuje. Kakor čujemo, pripravlja vlada osnutek novega obrtnega reda, ki naj bi bil enoten za vso državo. Ta zakon je za obrtnika tako izredne važnosti, da nikakor ne smemo dopustiti, da bi stopil v veljavo preko nas in brez našega sodelovanja.

Že ustava sama predvideva nadalje, da naj se osnuje v Beogradu gospodarski svet, ki naj podaja vladi in parlamentu mnenje o gospodarskih zadevah. In tega sveta do danes ni, kar je samo ponoven dokaz, kako malo razumevanja kaže vlada za gospodarstvo.

Le malo je do danes država podpirala obrt, le malo je storila za njegov razvoj, toda ostro in dosledno pa postopa, kadar zahteva dajatve. Davčna bremena so vedno občutnejša in davčni vijak grozi, da popolnoma izmozga pridobitne kroge. Navesti nam je treba le, da je finančni zakon za leto 1922./23. predvideval donos na direktnih davkih in na vojnem davku v Sloveniji 44.427.750 Din, plačala pa je Slovenija brez davka na poslovni promet in brez invalidskega davka 80.522.199 Din, torej 36 milijonov več, nego je predvideval finančni zakon. In kakor da bi nihče ne uvaževal težkih plačilnih možnosti, v katerih se nahajamo, je finančni zakon predvideval v proračunskem letu 1923./24. v Sloveniji še povišek 20 milijonov dinarjev na davkih. Pretirano visoke postavke, ki grozijo ubiti promet, predvideva tudi novi zakon o taksah in pristojbinah. Priznavamo državi pravico do njenih dohodkov, ne odrekamo ji javnih dajatev, brez katerih se ne more upravljati, toda če nas težka davčna bremena pritiskajo, če nas država pri tem ne prezre, potem smemo tudi zahtevati, da nas ne prezre, ako v interesu celokupnosti zahtevamo od nje, da podpre naše gospodarstvo, naš obrt ter da mu dá možnost razvoja in procvita.

(Nadaljevanje sledi.)

Razno.

Obrtni sosvet pri uradu za pospeševanje obrti je imel te dni svojo prvo sejo, katero je vodil šef oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani, dvorni svetnik dr. Marn. Ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, je imenovalo v ta sosvet naslednje gg.: Eng. Franchettija, I. Zadraveca, Fr. Ravnikarja, I. Košaka, inž. V. Turnška, F. Ogriča, I. Gumzeja, I. Rebeka, I. Volka, dr. I. Plessa, dr. R. Marna, dr. F. Rateja, inž. L. Novaka, inž. G. Guliča, I. Založnika ter zastopnika inspekcije rada v Ljubljani in Mariboru. G. Kravos iz Maribora je zaradi tehtnih razlogov odložil mesto v obrtnem sosvetu. — Za predsednika obrtnega sosveta je bil soglasno izvoljen g. Eng. Franchetti, načelnik Zveze obrtnih zadrug v Ljub-

ljani, za podpredsednika pa g. I. Zdravec. Gosp. ravnatelj G. Gulič je nato poročal o delovanju Urada za pospeševanje obrti. Delovanje urada trpi jako zaradi pomanjkanja kreditov. V letu 1923. je priredil urad 13 tečajev, katerih se je udeleževalo 102 mojstra in 241 pomočnikov. Iz vsega obsežnega poročila sledi, da je urad z vsemi energijami na delu, da se svojih nalog povsem zaveda, nima pa dovolj finančne moči, da bi mogel svoje delovanje razviti. — Dvorni svetnik g. dr. Marn pojasnjuje, da stavi oddelek ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani v proračun vedno primerne vsote, da pa jih črta že ministrstvo, nato pa še komisija poslancev in ministrstvo za finance. Pri ministrstvu za trgovino in industrijo v Beogradu obstoja centralni fond za povzdigo obrti v znesku 2.000.000 Din, od katerih pa mi ne vidimo ničesar. — Na seji se je tudi sklenilo, da se urad obrne na posamezne denarne zavode za podporo. Seje obrtnega sosveta se bodo vršile po potrebi. — G. dr. Pless je poročal o državni obrtni banki ter omenjal, da je bil zakon prehitro sestavljen ter prikrojen predvsem za srbske obrtnike. Sedanji minister dr. Krizman je zakon sistiral. Ministru so bil predloženi predlogi Trgovske in obrtniške zbornice, med njimi tudi obširen predlog g. Zdravca, po katerem naj bi se zadovoljilo tudi Slovence in Hrvate. Gosp. Franchetti se je končno zahvalil g. dvornemu svetniku dr. Marnu za trud, ki ga je imel z oživiljenjem obrtnega sosveta, nakar je g. dvorni svetnik dr. Marn zaključil sejo.

Občni zbor zadruge krojačev v Ribnici se je vršil v nedeljo dne 4. maja t. l. Udeležil se ga je kot zastopnik Zveze obrtnih zadrug zvezni tajnik Kaiser. Zadruga šteje 30 članov in je v preteklem letu, dasi obstoja šele eno leto, pokazala že dokaj živo delovanje. Mnogo se je borila zadruga proti fušarjem, katerih je ravno v kočevskem okraju veliko število. Dohodkov je imela zadruga v preteklem poslovnem letu 3326 Din, izdatkov pa 2059-77 Din. Na občnem zboru se je sklenilo tudi zvišanje inkorporacijske pristojbine od dosedanjih 50 Din na 200 Din, pristojbine za pomagalsko preizkušnjo od 50 Din na 100 Din in pristojbine za vajeniško preizkušnjo od 20 Din na 30 Din. Pri »Raznoterostih« se je razvila živahna debata, v kateri se je razpravljalo o fušarstvu, prijavljanju in odjavljanju vajencev in pomočnikov in o preskrbi dela zadrugnim članom. — Občni zbor, katerega se je udeležilo nad polovico članov, je jako lepo uspel in smemo pričakovati, da bo ta zadruga, ko se bo ukoreninila, pokazala še prav povoljne uspehe. V Ribnici obstoji tudi zadruga ševljarjev, ki, kakor krojaška, istotako prav lepo napreduje.

Pokrajinska zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev za Slovenijo v Ljubljani, obvešča svoje člane: 1.) Na seji dne 24. aprila 1924. se je na predlog gosp. Lud. Černeta, zlatarskega mojstra v Ljubljani, ustanovil »Zadružni podporni fond za onemogle člane«. V ta namen je darovala zadruga kot prvi prispevek znesek 250 Din namesto venca umrlemu članu Fr. Rudholzerju. V bodoče bo nakazovala zadruga po možnosti večje ali manjše vsote, eventuelne preostanke od članskih prispevkov v ta fond. Gg. člani se pa naprosijo, da se ob ugodnih prilikah spominjajo tega fonda. 2.) Pojavljajo se slučajji, da pridejo stranke k raznim obrtnikom zadrug po popravila z listki brez povedbe tvrdke, ozir. imena osebe, ki je te listke izdala. Cenjeni gg. člani se opozore na te nepravilnosti in naj ob taki priliki od dotične stranke poizvedo krivca in to nemudoma naznanijo zadrugi, ozir. policijskemu ravnateljstvu, ali pa mestnemu magistratu kot obrtni oblasti. 3.) Trgovine ljubljanskih članov ostanejo ob binokstnih praznikih: v nedeljo popoldan in v ponedeljek ves

dan zaprte. Odprte bodo torej le v nedeljo dopoldan. 4.) Vsi člani zadruge se ponovno opozore, da so glasom § 5. zadrugnih pravil dolžni priglasiti načelstvu vsak spremem ali odpustitev vsakega posameznega pomočnika ali vajenca v osmih dneh. Opustitev teh dolžnosti se kaznuje s primerno globo, razen tega je pa odgovoren dotični mojster tudi pristojni obrtni oblasti, ki take prestopke strogo kaznuje. Škoda pa lahko pri tem trpe prizadeti pomočniki in vajenci, ki se jim v primeru nepriglasitve ne izdajo nikaka izpričevala, potrdila, učna pisma itd. Prosimo torej v tej zadevi veliko pažnjo in natančnost. — O d b o r.

25letnica narodnega obrtnika. Te dni je slavil v narodnih krogih splošno znani umetni knjigovez, gosp. Miha Vahtar, 25letnico obstoja svoje obrti. Pred 25 leti je začel svojo obrt v Opatiji, odkoder so ga po preobratu izgnali Italijani, ker je bil neupogljiv narodnjak. S svojim strokovnim znanjem in obrtniško zavednostjo je svoj obrat stalno izboljševal, širil in dvigal ter se z vztrajnim in neumornim delom kljub vsem težkočam, ki so mu jih skoro neprestano delali nasprotniki, povzpел do današnje višine in ugleda. Njegova umetna knjigoveznica je danes znana preko mej naše ožje domovine in je obrtništvu našega mesta v čast in ponos. Pa tudi sicer prištevamo g. Vahtarja med odlične delavce na obrtniškem in narodnem polju. Odličnemu somišljeniku k lepemu jubileju iskreno čestitamo in želimo njegovi obrti zlasti v interesu narodne stvari v Mariboru kar najlepši nadaljnji razvoj in napredek!

Izlet jugoslovanskih trgovcev in obrtnikov na jesenski praški veliki sejem. Češkoslovaško-jugoslovensko narodnogospodarsko združenje v Pragi želi, da bi jugoslovanski obrtniki in trgovci priredili izlet na jesenski praški veliki sejem, ki se bo vršil od 21. do 28. septembra t. l. Potovanje bi trajalo 10 do 15 dni, od katerih bi bila namenjena dva dni za obisk velesejma, dva dni za ogledovanje Prage, ostali čas pa za obisk važnejših trgovskih, industrijskih in obrtniških centrov češkoslovaške republike. Vožnja bo polovična, istotako tudi vizumi. — Naš obrt potrebuje v prvi vrsti, da se razgleda po svetu ter da prenese napredek drugih držav na gospodarskem in tehničnem polju tudi v našo domovino. Jako priporočljivo bi bilo radi tega, da se naši obrtniki v čim večjem številu udeležijo tega izleta, ki jim bo poleg ugodnosti na potnih stroških in poleg poučnega značaja tega potovanja nudil tudi obisk praškega velesejma. — Vsi obrtniki, ki se za ta izlet zanimajo, naj to sporoče Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Tudi zadruge in obrtna društva naj na ta izlet opozore svoje člane.

Spor med krovci in drugimi obrtniki. Sprejeli smo naslednji dopis s prošnjo, da ga objavimo: »V notici v »Obrtnem Vestniku« z dne 15. maja t. l. »Spor med krovci in drugimi obrtniki«, kjer objavljate izjavo Trgovske in obrtniške zbornice, si dovoljujem podati sledeče pomisleke: Kolikor mi je znano, je bilo krovstvo kot samostojna obrt v avstrijskem parlamentu sklenjena šele leta 1907. in leta 1909. uzakonjena. Do tega časa so v vseh avstrijskih mestih in krajih ta posel izvrševali izrečno le zidarji, ker je to izrazito zidarski posel po materialu in izvršitvi. Vprašanje je, odkod so prišli prvi krovci. Priti so mogli le iz zidarjev ali kleparjev, kateri so že prej stoletja ta posel izvrševali. Vsled tega izjava Trgovske in obrtniške zbornice ne zadostuje, ker bi v tem slučaju stavbeni in zidarski mojstri, ki so bili že mnogo prej zidarji kakor so nastali krovci, in ta posel izvrševali, imeli danes manj pravice kakor so jih imeli kot vajenci in pomočniki. Na primer: Neki današnji zidarski mojster se je izučil zidarske obrti v letih 1895. do 1898., bil do leta

1909., ko je nastala krovna obrt samostojna, že 10 let zidarSKI pomočnik, deloma polir, kjer je vsa ta leta izvrševal kritje streh z opeko, moral je biti v tem poslu izučen, ker je bil to izrazito del zidarskega posla, bolj kakor današnji krovci. Danes je dotični že 11 let zidarSKI mojster, in je potem takem že 26 let v zidarstvu zaposlen in je med tem časom prekril in pokrila nad 10.000 m² streh z razno opeko in na razen način, pa bi prišel nekega dne mladi krovci, ki ne bi mogoče niti poznal opečnega materiala, ne produkcije, ne malte, in mu bo prepovedal kritje streh z opeko. Da bi se s tem stavbenim obrtnikom zgodila velika krivica, je pač samo ob sebi razumljivo, vsaj nam bo moral vsak pritrditi, da se stare pravice z uvedbo novih obrti ne smejo omejevat. Da pa ne bo prišlo do nepotrebnih ovadb, bi bilo potrebno, da Trgovska in obrtniška zbornica zadnjo izjavo izpopolni v zmislu, da oni stavbni obrtniki, ki so se zidarskega obrta v zvezi s krovskim delom izučili poprej, kakor se je ustanovila krovna obrt, in isto izvrševali cela desetletja, to pravico obdržijo. Kolikor mi je znano, so na Kranjskem krili strehe tudi tesarji in bi se potemtakem morala ta pravica tudi njim pustiti, ako so ta posel izvrševali že pred letom 1909. — F. N., Celje.

Iz konferenčnih zapiskov celjske obrtne nadaljevalne šole bi bilo v pretečenem šolskem letu 1923/1924 posneti sledeče zanimivosti: Šola, ki je trajala skozi 7 mesecev (od začetka oktobra 1923 pa do konca aprila 1924), je imela letos tri pripravnice, tri prve razrede in tri druge razrede. Vpisanih je bilo 263 učencev in 71 učenk, torej skupno 334, izmed katerih je bilo 7 pomočnikov, ostali pa so bili vajenci, oziroma vajenke. Pouk se je vršil po štiri ure ob delavnikih popoldne in po štiri ure ob nedeljah dopoldne, tedensko torej 8 ur, razun pripravnic, ki so imele v tednu po 7 ur pouka. Učiteljski zbor je imel pod vodstvom šolskega voditelja g. ravnatelja Beno Serajnika šest konferenc, kjer so se razpravljale pedagoške in didaktične šolske zadeve. Učenci in učenke so bili razen par izjem najlepšega obnašanja ter so se vrlo pridno učili; uspehe tega za napredek našega obrtništva tako važnega duševnega dela je pa itak pokazala razstava nadaljevalne šole. Tudi šolski obisk je bil zelo dovoljen; saj je bilo nad 80% mladine vedno navzoče pri pouku. Po narodnosti so bili večinoma Slovenci (266), po veri pa katoliki (277). Kakor kažejo razmere, bo treba šolo v prihodnjem šolskem letu razširiti najmanj za 1 ali celo 2 razreda, ker so se med letom še vedno oglašali novi učenci in učenke, ki so se pa zavoljo prenapolnjenosti nižjih razredov, žal, morali odslavljal, kar je jasen dokaz, kako lepo se razvija obrtništvo v Celju in bližnji okolici in kako vztrajno hrepeni obrtni naraščaj, se tudi duševno izobraziti v svojih strokah. — Ob sklepu šolskega leta (v nedeljo 27. aprila) je ob 17. uri imel vodja šole g. Serajnik na obrtni naraščaj lep nagovor, v katerem ga je vzpodbujal k marljivemu delu pri svojih mojstrih, lepemu obnašanju ter pridnemu ponavljanju v šoli obdelane učne tvarine, katero snov naj zajemajo iz spisnih in risarskih izdelkov, ki so se jim izročili ob razdelitvi šolskih naznanil. Posebno je priporočal, da se naj absolventi celjske obrtne nadaljevalne šole vpišejo za nadaljnjo izobrazbo še na tehniški srednji šoli v Ljubljani, kamor je šlo do sedaj vsako leto 5 do 8 naših učencev in so dotični višji učni zavod posečali z odličnimi uspehi. Iz letošnjega konferenčnega zapisnika je prečital voditelj tudi imena dveh najboljših učencev in učenk ravnokar preteklega šolskega leta. Ti so: pripravnica A: Arnšek Ivan, krojač, ter Jevnišek Štefan, zlatar; pripravnica B: Čuk Ivan, klepar, ter Mramor Alojzij, mizar; pripravnica C: Dečman Silvester, zlatar, in Jurhar Stanko, krojač; I a razred: Felser Ivan, ključavničar, in

Javornik Pavel, zidar; I b razred: Vede Martin, krojač, in Pobec Franjo, pek; I c razred: Fornara Marija, dežnikarica, ter Skale Alojzija, krojačica; II a razred: Rasteiger Edvard, ključavničar, in Kolšek Josip, ključavničar; II b razred: Rezar Martin, zidar, in Flis Josip, zidar; II c razred: Stojnšek Marija, krojačica, ter Vidic Matilda, šivilja za perilo. — Šola nima lastne knjižnice, pač pa se navajajo učenci in učenke, da si izposojujejo knjige pri javni knjižnici Splošnega ženskega društva in pa pri knjižnici Narodne čitalnice v Celju.

Cene v gospodinjstvu. Na Češkem so sestavili številke, koliko je izdala družina štirih glav za živila, obleko, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo in za «razno»; za «razno» so naračunili 10 odstotkov tega, kar so dali za živila. Cene so ugotovili vsakega 15. v mesecu in so jih primerjali z uradnimi cenami tržnega urada, tako da je zanesljivost popolna. Recimo, da je stalo gospodinjstvo v juliju leta 1914. 100 enot, vidimo v letih 1922., 1923. in v letošnjem januarju in februarju tele cene: 1922.: januar 1045, februar 1033, marec 998, april 1000, maj 1007, junij 1003, julij 1005, avgust 946, september 790, oktober 763, november 761, december 749; 1923.: januar 750, februar 752, marec 710, april 719, maj 712, junij 715, julij 708, avgust 701, september 712, oktober 711, november 704, december 706; 1924.: januar 712, februar 723. Zanimiv je zlasti skok od avgusta na september leta 1922.; od tedaj pa ni bistvene spremembe.

Postopek pri poškodbi blaga na carinarnici. Po čl. 24. carinskega zakona se osebe, katerim se je blago pokvarilo na carinarnici, s posebnim rešenjem odkazujejo na sodno pot, da sodnim potom uveljavijo svoje pravice, odnosno zahtevajo odškodnino. V rešenju se mora izrecno hvesti, da ima oškodovana oseba pravico zahtevati odškodnino edino od carinarnice, ne pa od odgovornih uradnikov. Po čl. 24. carinskega zakona je za poškodbo blaga v carinskih prostorih odgovorna carinarnica. Za obravnavanje takih odškodninskih zahtevkov so po čl. 146. ustave pristojna sodišča, ne pa carinska oblastva. Ker se posamezniki z odškodninskimi zahtevki pogosto obračajo na carinarnice, se interesi opozarjajo na besedilo zakona.

Povračilo davka na poslovni promet pri izvozu iz Avstrije. Avstrijsko finančno ministrstvo je izdalo dne 30. aprila t. l. naredbo, ki urejuje povračilo davka na poslovni promet od predmetov, ki se izvažajo iz Avstrije. Hkratu je ministrstvo priobčilo novo listo postavkov za davek na poslovni promet pri uvozu in posebno listo predmetov, ki so pri uvozu oproščeni davka na poslovni promet. Interesentom so te liste na vpogled pri tukajšnji Trgovski in obrtniški zbornici.

Nezaposlenost v Angliji. Po uradnih statistikah znaša število nezaposlenih v Angliji že dalje časa 1.190.000. Najhujša nezaposlenost je v ladjedelnicah, kjer je 34 % vsega delavstva te stroke brez dela. Nezaposlenost pri ladjedelniških mehanikih znaša 32 %, pri brodarjih 21 %, strojnih ključavničarjih 18 %, v železni in jekleni industriji 17 %, v bombažni industriji 12 % in med transportnim delavstvom 16 %. Najboljši je položaj rudarjev; nezaposlenost v tej stroki dosega komaj 2-4 %.

Državne trošarine. V založbi Trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani je izšla te dni poljudna razprava o trošarinskih predpisih izpod peresa odličnega strokovnjaka g. Maksa Kostanjeveca, višjega finančnega svetnika v Ljubljani. Gospodu pisatelju se je v polni meri posrečilo, izpolniti težko nalogo, da v poljudni obliki nudi vsakomur pojasnilo v zamotanih trošarinskih predpisih, v katerih je orijentacija tem težja, ker se postopoma izenačujejo. Posebno vrednost pa ima razprava v tem, da

izčrpno pojasnuje na eni strani pravice, na drugi strani pa dolžnosti, ki jih nalagajo strankam trošarinski predpisi. Knjiga, ki je za svoj obseg in eminentno važnost za gospodarske kroge jako poceni, velja le 10 Din, se dobiva v vseh večjih knjigarnah ter pri založniku Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Zadružništvo v Sloveniji. Po statističnih podatkih iz leta 1922. so bile v glavnem zadružnem savezu včlanjene: Zadružna zveza v Ljubljani s 505 zadrugami in 105.200 zadružniki ter s prometom 477.692.759 Din, Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani s 83 zadrugami in 17.382 zadružniki ter s prometom 31.511.190 Din in Zadružna zveza v Celju s 163 zadrugami in 31.572 zadružniki ter s prometom 150.177.117 Din.

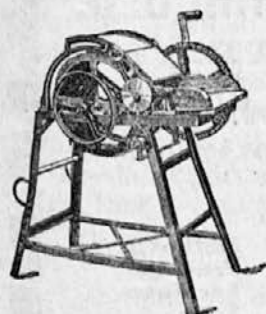
Zlata pariteta srednjeevropskih držav. Češkoslovaška: 1 zlata krona, 7-03 papirnatih kron; Avstrija: 1 zlata krona, 14.400 papirnatih kron; naša država: 1 zlat dinar, 15-82 papirnatih dinarjev; Nemčija: 1 zlata marka, 1 bilijon papirnatih mark; Poljska: 1 zlat, 1.800.000 pap. mark; Ogrska: 1 zlata krona, 15.800 papirnatih kron; Rumunija: 1 zlati lej, 37-37 papirnatih lejev; Italija: 1 zlata lira, 4-47 papirnatih lir.

Zlat denar na Ruskem. Kupne pogodbe in dolžna pisma, ki se glase na blagovni rubelj, so izza dne 1. marca t. l. izgubili pravno veljavo. Pred 1. marcem t. l. sklenjene pogodbe in obveznosti se morajo izplačati v zlati valuti najkasneje do 31. marca t. l. in sicer za 1 blagovni rubelj 1-3 zlatega rublja.

Lekarna
ph. mag. Ivan Jošt
Spodnja Siska
Celovška cesta št. 26

se priporoča vsem prebivalcem v Spodnji in Zgornji Šiški, Št. Vidu in okolici. Zaloga vseh domačih in tujih zdravil. Priporočljivo posebno za one, ki hodijo po Celovski cesti v Ljubljano in nazaj.

Pismana naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Stroj
cefra in odvija
žimo in volno!

Izdelovatelj
Fran Simon
Vrhnika

Prepoved reekspedicije v Postojni. Reekspedicije na postaji Postojna niso dovoljene. Pošiljke, katere se želi reekspedirati, se morajo označiti s «Postumia transitio». Pošiljke s to označbo se uradno odpošljejo v Prestranek, kjer so carinski in veterinarski uradi. Pošiljke, naslovljene edino na «Postumia» brez označbe «transito», se iztovorijo v Postojni (loco).

Bobava letnih bluz in čevljev za finančno kontrolo. Pri ekonomatu delegacije finančnega ministrstva v Sarajevu se bo vršila dne 30. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 8000 letnih bluz in 8000 parov čevljev za finančno kontrolo. Predmetni oglas z natančnimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Svetovna produkcija volne leta 1923. je znašala 66 milijonov funtov manj kakor 1922. in je dosegla 2.604.911.000 funtov. Severna Amerika je dala 282.429.000 funtov, Južna Amerika 434.823.000, Srednja Amerika in Zahodna Indija 750.000, Falklandsko otočje 8.200.000, Avstralija in Nova Zelandija 670.000.000, Afrika 247.265.000, Evropa brez Rusije 546.124.000, Rusija 150.000.000, Azija 250.320.000, ostale 15.000.000 funtov.

Pridelek ameriškega bombaža. Po uradnih ocenah znaša pridelek ameriškega bombaža za dobo 1923./1924. 10-128 napram 9-762 milijonov bal izluščenega bombaža v prejšnji dobi.

Dobava letnih bluz in čevljev za finančno kontrolo je v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila
na menice in kredite
v tekočem računu
vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavica:

Din 50.000.000.-

Skupne rezerve: okrog

Din 10.000.000.-

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice	Maribor	Sarajevo
Celje	Metković	Split
Crnomelj	Novi Sad	Gorica
Kranj	Ptuj	Trst

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

Priporoča se za vse
bančne posle

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG

d. d.

V LJUBLJANI

prodaja

premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov:

**PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG, D. D.
V LJUBLJANI**

Miklošičeva cesta 15./II.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem poslopu).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in 548.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo počenši s 1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

JADRANSKA BANKA D. D.

BEOGRAD.

CENTRALA (začasno) LJUBLJANA

Delniška glavnica: 60.000.000 Din

Rezerve: 32.515.000 Din

PODRUŽNICE:

Beograd	Jelsa	Metković
Bled	Jesenice	Prevalje
Cavtat	Korčula	Sarajevo
Celje	Kotor	Split
Dubrovnik	Kranj	Šibenik
Ercegnovi	Ljubljana	Zagreb
	Maribor	

Naslov za brzjave: JADRANSKA.

Amerikanski oddelek / Potniški urad

Inozemska zastopstva:

Italija: Banka Adriatica, Trst, Opatija, Zadar.

Avstrija: Adriatische Bank, Wien.

Južna Amerika: Banko Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Porvenir, Puerto Natalos.

AFILIJACIJA: Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82. New-York City.

Banka ima prvovrstne zveze v vseh glavnih mestih sveta in se peča z vsemi bančnimi posli.